

Hogeschool van Amsterdam

Opleiding tot Fysiotherapeut

Bijzonder Kenmerk

Kleinschalig en intensief onderwijs

Beperkte opleidingsbeoordeling

Inclusief bijzonder kenmerk ten behoeve van toetsing aan de praktijk

Samenvatting

In oktober 2017 heeft een visitatiepanel van NQA een beperkte opleidingsbeoordeling van de bestaande Opleiding tot Fysiotherapeut van de HvA uitgevoerd. De opleiding biedt een vierjarige voltijdvariant aan en een driejarige Engelstalige internationale variant: ESP (European School of Physiotherapy). Aan de ESP-variant is het Bijzonder kenmerk 'Kleinschalig en intensief onderwijs' (NVAO, 2014) en het Honours Programme (HvA) gekoppeld. Tijdens de opleidingsbeoordeling heeft het panel de ESP-variant ook beoordeeld op het kader voor dit specifieke bijzondere kenmerk. Het panel heeft hierover in een apart hoofdstuk gerapporteerd.

De varianten (voltijd en ESP) zijn op dezelfde uitgangspunten gebaseerd, alleen de doelgroep en de studieduur verschillen. De beoordeling van het visitatiepanel geldt voor beide varianten. Daar waar sprake is van inhoudelijke verschillen, is dat gemeld. Het panel beoordeelt de opleiding als **voldoende**. Ook de kwaliteit van het bijzonder kenmerk waardeert het panel als **voldoende**.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De opleiding ontvangt voor standaard 1 'beoogde leerresultaten' het oordeel **goed**.

De opleiding leidt studenten op tot fysiotherapeut. De beoogde leerresultaten zijn direct ontleend aan de landelijk opgestelde competentiebeschrijvingen van het SROF¹ (2017) en sluiten aan op het beroepsprofiel van het KNGF² (2014). De leeruitkomsten geven een goed beeld waaraan studenten aan het eind van de opleiding als beginnende beroepsbeoefenaar moeten voldoen. Het hbo-bachelorniveau is overtuigend aangetoond. De opleiding participeert actief in het SROF, dat een goede relatie heeft met het KNGF. Deze samenwerking zorgt voor een fundament voor de opleiding en de validiteit van de leeruitkomsten. Vanuit deze landelijke gremia zijn de leeruitkomsten ook geijkt aan internationaal geldende standaarden (ENPHE³). De opleiding heeft sterke focuspunten aangebracht in haar profiel ('Stimulus' *Opleidingsplan Fysiotherapie*, 2017). Zo is er aandacht voor vraagstukken op het gebied van *urban vitality* en *complex care*. Over het geheel genomen waardeert het panel de kwaliteit als bovengemiddeld. In het bijzonder vindt het panel de focuspunten goed waarbij het ruimte ziet voor verdere ontwikkeling.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De opleiding ontvangt voor standaard 2 'onderwijsleeromgeving' het oordeel **voldoende**.

De NL-variant is in 2016 gestart met een nieuw curriculum en de ESP-variant in 2015. Met de onderwijsvernieuwing vindt een actualiseringsslag plaats en een wijziging van vormgeving. In het nieuwe NL-curriculum wordt gewerkt vanuit zeven (didactische) uitgangspunten: activerend onderwijs, authentieke beroepssituaties, leren in communities, evenwicht in werkvormen, eenvoud in opbouw, transparantie en co-creatie (*Stimulus*, 2017). De varianten bedienen elk een ander type student. De vierjarige opleiding sluit aan op instroom vanuit het voortgezet onderwijs.

¹ SROF: StudieRichtingsOverleg Fysiotherapie. Hierin zijn alle Nederlandse Fysiotherapie-opleidingen verenigd

² KNGF: Koninklijk Nederlandse Genootschap voor Fysiotherapie: de beroepsvereniging

³ ENPHE: European Network of Physical Therapy in Higher Education

De ESP-variant bedient een divers internationaal -meer volwassen en hoger gekwalificeerd-publiek. Op basis van de uitval, in het eerste jaar (in beide varianten), beveelt het panel de opleiding aan om aandacht te blijven houden voor de instroomactiviteiten. De beoogde leerresultaten zijn leidend voor de inhoud en het niveau van het onderwijs. Beide curricula zijn thematisch gestructureerd en kennen een logische opbouw. In de vernieuwde curricula is nadrukkelijk aandacht voor de ontwikkeling van klinisch redeneren, evidence based practice en professionele vorming. De nieuwe werkvormen TeamBased Learning en Onderwijs op maat bevorderen het activerend en begrijpend leren. Er is sprake van een duidelijke inbedding van de beroepspraktijk in relatie tot de theorie en actuele thema's. Subthema's zijn daarbij gekoppeld aan de focuspunten urban vitality en complex care. De opleiding moet dit nog sterker voor haar eigen profiel uitbouwen. De opleiding werkt samen met onder meer het AMC en andere opleidingen binnen de faculteit. Dit gebeurt bijvoorbeeld binnen Polifysiek, de academische werkplaats van de faculteit. In de ESP-variant worden onderwijs en praktijk via *internships* goed afgewisseld. Het verder verstevigen van de samenwerkingsverbanden en het benutten van kansen voor het inbrengen van actuele thema's (via het kenniscentrum ACHIEVE en op het gebied van urban vitality en complex care) kan (binnen de NL-variant) verder aandacht krijgen. Dit geldt, voor de NL-variant, ook voor beleid en activiteiten op het gebied van internationalisering. Via onderzoeksprojecten vanuit ACHIEVE kent onderzoek ook een nadrukkelijker plek binnen de vernieuwde programma's.

Kenmerkend voor het ESP-programma zijn de typering *extended family* en *international classroom* (*Curriculum Plan 2016-2017*). In het didactisch concept is intensief contact tussen studenten en docenten en tussen studenten onderling georganiseerd (*extended family*). De studenten komen van over de hele wereld, zo'n tien procent is van Nederlandse afkomst. Zij brengen diverse uiteenlopende achtergronden met zich mee, wat sterk bijdraagt aan een interculturele dynamiek in de klassen (*international classroom*).

Tegelijk met de onderwijsvernieuwing heeft de opleiding veel aandacht voor professionalisering van personeel. Het aantal docenten met een masterkwalificatie is de afgelopen jaren gestegen van 38 (2012) naar 82 procent in 2017. Docenten zijn ook geschoold op het gebied van toetsing. Via intensief overleg en samenwerking vindt verdere professionalisering voor het nieuwe onderwijs plaats. Studenten zijn tevreden. Het bekijken van de nieuwe werkvormen, het stimuleren van activerend leren, heeft de aandacht. De implementatie van de didactische uitgangspunten van de opleiding verdient de komende jaren expliciete aandacht. Ook zouden de studenten hier beter op voorbereid en geschoold moeten worden. Er is veel ruimte voor docenten om te promoveren. Verdere professionalisering (waaronder het bevorderen van participatie aan onderzoek) staat op gespannen voet met de werkdruk die gekoppeld is aan de onderwijsvernieuwing. Ook dit heeft de aandacht van het management. De opleiding beschikt over voldoende opleidings specifieke faciliteiten die van goede kwaliteit zijn.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding ontvangt voor standaard 3 'toetsing' het oordeel **voldoende**.

De opleiding heeft een functioneel toetsstelsel, passend bij de ontwikkelingen in de opleiding. De opleiding heeft adequate uitgangspunten voor de toetsing geformuleerd. Deze worden doorlopend geëvalueerd en verder aangepast aan de gehanteerde werkwijzen. De verschillende

rollen binnen het systeem van toetsing zijn afgebakend en de examencommissie is, samen met de toetscommissie en toetskamers, in controle over de borging van het door studenten gerealiseerde niveau. Positief is ook dat de opleiding op verschillende manieren externe validatie van het bereikte niveau heeft ingebouwd in het toetsysteem. De bestudeerde toetsen getuigen over het geheel genomen van het juiste niveau. De doorontwikkeling van toetsmatrijzen, beoordelingsformulieren en beoordelingscriteria heeft de aandacht, evenals de kalibreersessies om kwaliteit van de beoordelingen te bewaken. Ook de ontwikkeling van een goede balans tussen summatieve en formatieve toetsen om het leren van de student te bevorderen heeft de aandacht.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding ontvangt voor standaard 4 'gerealiseerde leerresultaten' het oordeel **voldoende**.

De bestudeerde eindwerken en de signalen van het werkveld over het functioneren van alumni in de praktijk wijzen uit dat studenten de beoogde leerresultaten realiseren. Ruim negentig procent van de afgestudeerden vinden binnen twee maanden een baan als fysiotherapeut (*Alumnimonitor 2016, juli 2017*: 93%). Via de eindstage, een thesisopdracht en een eindassessment (bij ESP), c.q. presentatie (bij NL) voltooien studenten hun opleiding. Het panel kan zich vinden in het niveau en de beoordeling van de bestudeerde eindwerken. Over de hele linie vindt het panel het bachelorniveau voldoende aangetoond. Het panel vindt de stageopdrachten en thesisonderwerpen passend. Om een verdere inhoudelijke kwaliteitsslag te maken, zou de opleiding meer kunnen stimuleren dat studenten innovatieve onderwerpen en bijpassende methoden kiezen. Het panel is van oordeel dat het vernieuwde curriculum dit meer faciliteert. Daarbij kan in het afstuderen ook meer samenwerking worden gezocht met de lectoraten.

Bijzonder kenmerk 'kleinschalig en intensief onderwijs'

De opleiding ontvangt voor het bijzonder kenmerk 'kleinschalig en intensief onderwijs' het oordeel **voldoende**.

Het panel heeft geconcludeerd dat de ESP-variant voldoet aan de criteria die gelden voor het bijzonder kenmerk 'Kleinschalig en intensief onderwijs'. Ook heeft het panel vastgesteld dat de opleiding de aanbevelingen van de NVAO (van destijds in 2014) ter harte heeft genomen. Het panel is er in het bijzonder van overtuigd dat studenten in de ESP-variant zich via een driejarig programma in de breedte ontwikkelen. Dit programma wordt gekenmerkt door een internationale context die heel verrijkend is voor studenten. Naast een intensief programma van drie jaar is er sprake van kleinschalig onderwijs. Een en ander leidt tot een zichtbaar hoog rendement. Studenten hebben zich ontwikkeld in de breedte van het vak; zij zijn in staat om als zelfstandig ondernemer, als fysiotherapeut, in een internationale context (wereldwijd) te werken.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	9
Schets van de opleiding	11
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	13
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	15
Standaard 3 Toetsing	21
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	24
Bijzonder kenmerk Kleinschalig en intensief onderwijs	25
Eindoordeel over de opleiding	31
Aanbevelingen	33
Bijlagen	35
Bijlage 1 Bezoekprogramma	37
Bijlage 2 Bestudeerde documenten	39

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bachelor Opleiding tot Fysiotherapeut van de Hogeschool van Amsterdam (HvA). Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van de HvA en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de conclusies en onderbouwingen van het panel over de twee varianten van de opleiding: de Nederlandse vierjarige voltijd variant en de internationale (Engelstalige) driejarige ESP-variant (vwo-traject). Daar waar sprake is van verschillen, is dit vermeld. Ook bevat het rapport enkele aanbevelingen voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (september 2016) en het *NQA-protocol 2017 voor de beperkte opleidingsbeoordeling*.

Het visitatiepanel heeft in een apart hoofdstuk gerapporteerd over het Bijzonder kenmerk 'Kleinschalig en intensief onderwijs', dat de opleiding toegekend heeft gekregen voor de internationale opleidingsvariant. Dit hoofdstuk is opgesteld conform het *Beoordelingskader Bijzonder kenmerk Kleinschalig en intensief onderwijs* (november 2011).

De visitatie heeft plaatsgevonden op 9 en 10 oktober 2017. Het visitatiepanel bestond uit:
Mevrouw drs. K.M. Verschoor MSc (voorzitter, domeindeskundige)
Mevrouw M.J.M. Maas MSc (domeindeskundige)
De heer prof. dr. T. Sminia (domeindeskundige Kleinschalig en intensief onderwijs)
De heer S. Bosman (studentlid)

Mevrouw M. Snel BEd & BHRM, auditor van NQA, trad op als lead-auditor van het panel.

Werkwijze

Bij de aanvraag heeft de instelling een zelfevaluatie rapport aangeboden. Deze voldeed naar vorm en inhoud aan de eisen van het desbetreffende NVAO-beoordelingskader en aan de eisen van de *NQA-handleiding (2017)*. Het visitatiepanel heeft de zelfevaluatie bestudeerd en een bezoek aan de opleiding gebracht. Zie bijlage 1 en 2. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen. Aan het eind van de opleiding heeft het visitatiepanel bij monde van de voorzitter een uitgebreide terugkoppeling verzorgd met daarin aandacht voor de ontwikkelingen waarvoor de opleiding (verder) aandacht kan hebben.

De opleiding maakt deel uit van een visitatiegroep met verschillende deelpanels. Afstemming tussen alle deelpanels heeft plaatsgevonden door de schriftelijke instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en NQA gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder is de afstemming tussen de panels geborgd door de inzet van getrainde voorzitters.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 9 april 2018

Panelvoorzitter

drs. K.M. Verschoor MSc

Lead-auditor

M. Snel BEd & BHRM

Schets van de opleiding

De bacheloropleiding tot Fysiotherapeut van de HvA maakt deel uit van de Faculteit Gezondheidszorg en kent een reguliere Nederlandstalige vierjarige voltijdvariant (NL-variant) en een internationale Engelstalige driejarige variant, ESP (European School of Physiotherapy). Aan de ESP-variant is het *Bijzonder kenmerk Kleinschalig en intensief onderwijs* (NVAO, 2014) en Honours Programme (HvA) gekoppeld.

De twee varianten leiden op tot hetzelfde beroeps- en competentieprofiel. Zij verschillen alleen in doelgroep en studieduur. De opleiding kent een numerus fixus. In de NL-variant studeren studenten met een havo-, vwo- of mbo-diploma (niveau 4). Voor de ESP moet de student in het bezit zijn van een vwo-diploma of een internationaal, door het Nuffic gevalideerd, equivalent daarvan. De gemiddelde instroom over de afgelopen vijf studiejaar is 360 studenten (NL: 300, ESP: 60). Op 1 september 2017 werken er 74 docenten (49.6 fte).

De Faculteit Gezondheidszorg van de HvA biedt ook de opleidingen Ergotherapie, Verpleegkunde en Oefentherapie Mensendieck aan, alsmede de European Master of Science in Occupational Therapy en enkele post-hbo-cursussen. De faculteit biedt in haar opleidingen een ontwikkelingsgerichte omgeving aan waarin de verbinding tussen onderwijs, onderzoek en patiëntenzorg centraal staat (*trias academica*). Voor 2015-2020 gelden acht beleidsprioriteiten: studeerbaarheid, activerend onderwijs, toetskwaliteit, interprofessioneel samenwerken, praktijkgericht onderzoek, ontwikkelingsgerichte medewerkers, inspirerende werkomgeving, en de maatschappelijke bijdrage aan de stad Amsterdam. Aan de faculteit is het kenniscentrum ACHIEVE verbonden waarbinnen zeven lectoraten actief zijn met onderzoeksthema's en -projecten op het terrein van gezondheidszorg. Binnen diverse projecten werken docenten en studenten van de verschillende opleidingen met elkaar samen. Ook wordt samengewerkt met het nabijgelegen AMC en de VU, evenals met andere partijen in het werkveld.

De opleiding is in 2011 gevisiteerd en positief beoordeeld. De afgelopen jaren stonden in het teken van de doorontwikkeling van de *trias academica* waarmee onderwijs, onderzoek en patiëntenzorg binnen fysiotherapie dicht bij elkaar komen en waarbinnen de samenwerking tussen opleidingen binnen de faculteit wordt geïntensiveerd. Parallel met deze ontwikkeling is geïnvesteerd in de professionaliteit van docenten via masteropleidingen, promotieonderzoek en gerichte scholingen, zoals op het gebied van toetsing (BKE/SKE).

Op het moment van de visitatie staat de onderwijsvernieuwing in beide opleidingsvarianten centraal. Het afgelopen studiejaar (2016-2017) is de curriculumvernieuwing 'Stimulus' in het Nederlandse programma gestart. Tijdens de visitatie draait het tweede jaar van het nieuwe curriculum voor het eerst. Bij de ESP is de curriculumvernieuwing in 2015-2016 gestart.

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

De leerresultaten van de opleiding zijn voor de twee varianten dezelfde en zijn ontleend aan het landelijke competentieprofiel dat door het SROF⁴ en het KNGF⁵ is samengesteld (2017). Het *Beroepsprofiel Fysiotherapie* (KNGF, 2014) vormt een helder vertrekpunt. De daarin opgenomen competentiebeschrijvingen bieden een goed beeld waaraan studenten aan het eind van de opleiding als beginnende beroepsbeoefenaren moeten voldoen.

In het beroepsprofiel is het hbo-bachelorniveau goed aangetoond. Competenties zijn daarin gerelateerd aan het EQF-niveau 6, dat gelijk staat aan het beoogde hbo-bachelorniveau. Ook zijn leeruitkomsten geijkt aan internationaal geldende standaarden (ENPHE).

Het panel concludeert dat zowel de professionele kennis (body of knowledge and skills; BoKS) als het hbo-bachelorniveau sterk geborgd zijn via het SROF en het KNGF. De opleiding participeert actief in het SROF en raadpleegt haar eigen werkveld over definiëring van leeruitkomsten voor de opleiding.

De facultaire focuspunten *complex care* en *urban vitality* dragen bij aan een sterk eigen profiel. Daarbij heeft de opleiding een duidelijk eigen visie in waar zij naartoe wil. Zij profileert zich goed in de eigen regio. Dit wordt ook door het team gedragen. Het panel waardeert dit als goed. Voor de ESP-variant geldt dat het verkorte intensieve Engelstalige programma uniek is. Hieraan zijn het bijzonder kenmerk Kleinschalig en intensief onderwijs (NVAO) en het Honours Programme (HvA) gekoppeld.

Onderbouwing

De opleiding leidt studenten op tot fysiotherapeut. De beoogde leerresultaten zijn uitgewerkt in competenties en gebaseerd op het landelijke beroepsprofiel (KNGF, 2014) en het landelijke opleidingsprofiel (SROF, 2017). De leerresultaten zijn voor de reguliere Nederlandstalige opleiding en de internationale variant vergelijkbaar.

Het beroepsprofiel (2014) geeft rekenschap van ontwikkelingen in de zorg en de betekenis daarvan voor de beroepspraktijk van de fysiotherapeut. Dit profiel is geconcretiseerd in een competentieprofiel dat is geordend volgens het in de internationale medische wereld gangbare

⁴ SROF: StudieRichtingsOverleg Fysiotherapie

⁵ KNGF: Koninklijk Nederlandse Genootschap voor Fysiotherapie: de beroepsvereniging

CANMEDS-model. Dit competentieprofiel heeft zeven competentiedomeinen, met per domein vier sleutelcompetenties en per sleutelcompetentie operationele indicatoren. Het competentiedomein 'fysiotherapeutisch handelen' is bijvoorbeeld uitgewerkt in acht processtappen die aansluiten bij de vier sleutelcompetenties: screening, diagnostiek, behandelen en afsluiten van de behandeling. De leerresultaten bieden een goed beeld waaraan studenten aan het eind van de opleiding als beginnende beroepsbeoefenaren moeten voldoen. In het competentieprofiel van het KNGF (onderdeel van het beroepsprofiel uit 2014) zijn de competenties gerelateerd aan het European Qualification Framework, niveau 6, dat gelijk staat aan het bachelorniveau.

Aansluitend op het beroepsprofiel (KNGF, 2014) hebben het SROF en het KNGF de uitgangspunten geactualiseerd en begin 2017 het National Transcript gepubliceerd, dat een internationaal herkenbare beschrijving geeft van de kwalificaties en professionele kennisbasis (vakken), in lijn met vereisten voor de BIG-registratie. Aansluitend verscheen het landelijke opleidingsprofiel Fysiotherapie (2017), dat aansluit op het beroepsprofiel van 2014. Via het National Transcript is afstemming op internationale eisen geborgd. Bij de bepaling van de BoKS is onder meer gekeken naar de standaarden van Nieuw-Zeeland, Australië, VS en Canada.

De opleiding participeert actief in het SROF dat een langdurige en goede relatie heeft met het KNGF. Deze samenwerking zorgt voor een fundament voor de opleiding en de validiteit van de leeruitkomsten. Daarnaast overlegt de opleiding met het eigen werkveld via de opleidingsadviescommissie. Ook werkt zij samen met het nabijgelegen AMC, voor stage en in de 'Polifysiek', de academische werkplaats van de faculteit (zie standaard 2).

Profilering NL-variant

De opleiding heeft binnen de leeruitkomsten eigen accenten aangebracht. Zo is er aandacht voor vraagstukken op het gebied van complex care en urban vitality (*Opleidingsplan Fysiotherapie, 2017*). Dit zijn focuspunten van de Faculteit Gezondheidszorg en geven de opleiding een 'Amsterdamse kleur'. Het panel waardeert deze uitgangspunten als goed, ze dragen bij aan een sterk actueel profiel. Voor de doorontwikkeling kan de opleiding volgens het panel de keuzes binnen het focuspunt urban vitality, met het oog op de beroepsontwikkeling, en complex care, nog scherper definiëren.

ESP-variant

Bijzonder aan het ESP-programma is dat dit een internationaal Engelstalig programma is. ESP richt zich expliciet op onderwijs op maat van haar internationaal gevarieerde studentenpopulatie en op maat van het internationale werkveld. Per cohort telt ESP gemiddeld 24 verschillende nationaliteiten. In oktober 2017 had ESP 47 nationaliteiten in huis. Het programma voldoet aan verschillende buitenlandse richtlijnen voor beroepsuitoefening. De opleiding beschikt over een indrukwekkend internationaal netwerk waarmee aansluiting op internationale eisen is geborgd. De internationale erkenning van het ESP-diploma geeft dit ook aan.

Aan het ESP-programma is ook het bijzonder kenmerk 'Kleinschalig en intensief onderwijs' (NVAO, 2014) verbonden en het programma heeft de HvA-kwalificatie Honours Programme. ESP heeft ook aandacht voor complex care en urban vitality, waarbij het urban vitality in een internationale context plaatst.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**.

De onderwijsleeromgeving biedt een gedegen inhoudelijk kwalitatief programma dat wordt verzorgd door een gekwalificeerd docententeam. Studenten krijgen een gedegen kennisbasis mee en voldoende praktijkervaring om als zelfstandig fysiotherapeut te kunnen werken. Het panel concludeert daarbij dat de curriculumverandering zorgt voor een actualisering over de volle breedte en een versterking van de relatie tussen onderwijs, onderzoek en het werkveld (fysiotherapeutisch handelen). Onderzoek kent een goede plek in het onderwijs. Met de curriculumverandering is ook geïnvesteerd in het onderwijsteam via scholing en andere professionaliseringsactiviteiten. Studenten van de twee varianten oordelen positief over hun docenten. Docenten worden gewaardeerd als betrokken, bevlogen en zeer toegankelijk. De voorzieningen van de opleiding waardeert het panel als toereikend.

Het panel is van oordeel dat de huidige verandering zich nog meer kan bestendigen, zoals de opleiding ook aangeeft. De opleiding houdt via een evaluatie- en verbeteraanpak goed de vinger aan de pols. Periodieke kalibratiegesprekken met teamleden maken hier deel van uit. Binnen de verdere invoering van de curriculumverandering kan de opleiding volgens het panel nog meer aandacht schenken aan de valorisatie vanuit onderzoek in het onderwijs, voor de soft skills en voor de didactische vaardigheden. Daarnaast beveelt het panel de opleiding (NL-variant) aan om meer gebruik te maken van de aanpak, ervaring en het uitgebreide netwerk van ESP en om de intakeprocedure te herzien.

Onderbouwing

Centraal in de boordeling staat de curriculumwijziging. De curricula zijn thematisch ingericht. In competentiematrices zijn de competenties met studieonderdelen, thema's, onderwerpen en de kenniselementen verbonden. Deze zijn opgenomen in de onderwijs- en toetsplannen van de beide varianten. Het panel is enthousiast over de inhoud van de vernieuwde curricula. Het panel waardeert de inhoud als van een goed niveau en vindt de wijze waarop theorie en vaardighedenonderwijs met elkaar samenhangen eveneens goed.

Studenten komen in aanraking met de beroepspraktijk via een project- of onderzoeksopdracht waarin een relevant (praktijk)vraagstuk centraal staat. Via praktijklessen ('labs') of opdrachten die in Polifysiek, de academische werkplaats van de faculteit, plaatsvinden, ontwikkelen studenten ook hun fysiotherapeutische vaardigheden in relatie tot de praktijk en in samenwerking met andere zorgdisciplines. Binnen Polifysiek werken studenten van de verschillende opleidingen samen met docent-onderzoekers en medewerkers van het AMC en vindt patiëntenzorg plaats.

Daarnaast lopen alle studenten verschillende stages waarin zij hun beroepsvaardigheden ontwikkelen.

Binnen onderwijseenheden werken studenten aan een onderzoeksopdracht (bij NL binnen alle onderwijseenheden). In het begin van de opleiding zijn deze opdrachten klein en niet altijd als onderzoeksopdracht herkenbaar voor studenten. De onderzoeksvragen, -opdrachten worden uitgevoerd via de lectoraten die zijn ondergebracht in het facultaire kenniscentrum ACHIEVE. Docenten van de opleiding participeren bij verschillende lectoraten. Op het moment van de visitatie telt de faculteit 24 promovendi. De onderzoeken hangen allemaal samen met de focuspunten urban vitality en complex care en worden uitgevoerd in samenwerking met onderzoekspartners uit de beroepspraktijk waaronder Eerste Lijn Amsterdam, De Zorgcirkel, Cordaan, AMC, OLVG, VUMC, Arkin en de Stichting Buitenamstel Geestgronden. Deze opzet en aanpak vormen een goede stap in de versterking van de trias academica en de netwerkvorming in de regio. De opleiding zou zich nog wel verder kunnen beraden over de toekomst (het arbeidsperspectief) van de gepromoveerde docenten, binnen en buiten de opleiding/hogeschool.

Via digitale communicatie wordt het leerproces van studenten ondersteund. Het onderwijs is voor de NL-studenten volledig op Moodle, de digitale leeromgeving, te vinden. ESP maakt gebruik van Google. Deze leeromgeving maakt tijd- en plaats onafhankelijk leren mogelijk. Studenten werken vanuit Moodle onder meer voor hun inhoudelijke voorbereiding op contactmomenten.

NL-variant

'Stimulus'⁶ beschrijft de onderwijsvernieuwing in de NL-variant. De onderwijsvernieuwing heeft als doel een inhoudelijke actualisering van het onderwijs, verhoging van kwaliteit en rendement en meer waardering van studenten. Naast de actualisering ligt de focus op het verder ontwikkelen van de studentgecentreerde benadering gericht op activering en motivering, en met nadruk op eigen (leer)verantwoordelijkheid van studenten. Het NL-curriculum is vormgegeven aan de hand van zeven uitgangspunten: activerend onderwijs, authentieke beroepssituaties, leren in communities, evenwicht in werkvormen, eenvoud in opbouw, transparant en co-creatie.

Studenten zijn toelaatbaar wanneer ze in het bezit zijn van een vwo-, havo-, of mbo-diploma (niveau 4). Er is een numerus fixus. Er gelden geen aanvullende instroomeisen. Wel worden vakken als biologie, wiskunde en Engels aanbevolen. De opleiding biedt een deficiëntieprogramma Biologie aan. Op basis van de uitval in het eerste jaar en het gesprek met studenten vindt het panel het gewenst dat de opleiding de intakeprocedure herzielt om een optimalere aansluiting met de vooropleiding te realiseren.

In het curriculum is binnen elk thema aandacht voor klinisch redeneren, evidence based practice en professionele vorming. Deze beroepsvaardigheden, onderzoeksvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling zijn in leerlijnen geborgd en kennen een toename in niveau, complexiteit en gevraagde zelfstandigheid.

⁶ Stimulus, Opleidingsplan Fysiotherapie, juni 2017

Schematisch ziet het curriculum er als volgt uit:

	Semester 1	Semester 2
Jaar 1	Gezond Bewegen	Fysiotherapie bij Musculoskeletale aandoeningen
Jaar 2	Fysiotherapie bij Neurologische aandoeningen	Fysiotherapie bij interne aandoeningen (inclusief junior stage)
Jaar 3	Minor / Inter Professioneel Samenwerken*	Seniorstage 1*
Jaar 4	Seniorstage 2*	Bachelor thesis*

*de volgorde van minor, stages en thesis kan per student verschillen.

De eerste twee studie jaren zijn vooral gericht op kennisverwerving. De BoKS is daarbij leidend. Het panel waardeert de inhoud als goed en vindt dat de opleiding explicieter aandacht zou moeten besteden aan de fysiotherapeut van de 21ste eeuw (Welke skills willen wij de studenten meegeven?). In het derde en vierde jaar staat de praktijk nadrukkelijker centraal.

In de eerste vier semesters werken studenten elke periode aan een concrete praktijkopdracht. Deze opdrachten behelzen vaak een stuk onderzoek, hetgeen wordt georganiseerd en ondersteund vanuit ACHIEVE. In jaar 1 gaan studenten bijvoorbeeld in Amsterdam Zuidoost kijken hoe mensen zich verplaatsen in de wijk. Zij moeten daarvoor observaties uitvoeren. Via lessen (flankerend onderwijs) worden studenten gevoed met de nodige inhoudelijke kennis en op het gebied van onderzoek. Naarmate de studie vordert, worden thema's groter. In het begin van de opleiding wordt via opdrachten in Amsterdam invulling gegeven aan de focus urban vitality. De opdracht in Zuidoost is daar een voorbeeld van. Vanaf jaar 2 wordt concreet gewerkt binnen het gebied complex care (neurologie). Daarvoor werkt de opleiding onder meer samen met het AMC en het VUMC. Het panel heeft mooie voorbeelden van (onderzoeks)opdrachten gezien waarbij de praktijk, multidisciplinair werken, onderzoek en de focuspunten samenvallen. Het panel is daarbij van oordeel dat de opleiding op het gebied van urban vitality en complex care scherpere keuzes kan maken: Wat doen wij wel en wat niet? passend bij de toekomst van de fysiotherapeut.

Bij het nieuwe onderwijs horen ook nieuwe werkvormen. Binnen de NL-variant werken studenten via TeamBased Learning (TBL) en speelt Onderwijs op Maat een rol. TBL houdt in dat studenten, na een controle op voorkennis, in subteams werken aan een vraag (toepassingsopdracht). Daarvoor volgen zij theorie- en praktijklessen volgens een vast stramien. Tijdens een onderwijsperiode heeft een student op vaste dagen theorielessen. Na de theorielessen volgt een kennislabs waarin studenten verdieping op de stof krijgen. Hierop volgt praktijkgericht onderwijs dat plaatsvindt in praktijklabs en Polifysiek. De praktijklessen borduren voort op de theorielessen. Studenten zijn tevreden over de duidelijke aansluiting tussen theorie en praktijkonderwijs. Onderwijs op Maat typeert het vraaggerichte karakter dat centraal staat binnen het onderwijsprogramma. Naar de mening van studenten kan het vraaggericht handelen nog meer aandacht hebben. Zij merken op dat docenten soms terugvallen in hun oude rol (meer aanbodgericht). Het panel vraagt hierbij aandacht voor het empoweren van de studenten, zodat zij beter zijn toegerust op de zelfstandige rol die zij in het onderwijs hebben (verantwoordelijk voor eigen ontwikkeling) en daarmee naar binnen en buiten toe de opleiding ook meer gaan dragen.

In de loop van de studie neemt het aandeel theorie af en praktijk toe. In het derde jaar volgen studenten een minor. Hiervoor kunnen zij kiezen uit verschillende minoren. Deze zijn beroepsverbredend of beroepsverdiepend. Studenten die na hun studie willen doorstuderen aan

een universiteit kunnen een pre-master als minor doen. Ook kunnen, zowel ESP- als NL-studenten, een Engelstalige minor doen.

In de vierdejaars stage en de thesisopdracht werken studenten aan de competenties op het eindniveau. De seniorstages in het derde en het vierde jaar zijn gericht op het ontwikkelen van fysiotherapeutische vaardigheden in een realistische beroepscontext. Stages worden zowel in de eerstelijns praktijk als bij instellingen gelopen. In ieder geval moet één stage in de eerstelijns praktijk plaatsvinden. De opleiding hanteert passende eisen voor de bewaking van de kwaliteit. Zo moet de praktijk een bepaalde omvang hebben en moet er voldoende begeleiding aanwezig zijn. Voor de thesis doen studenten onderzoek aan de hand van een vraag of probleem uit het werkveld. De uitkomsten worden in een verslag vastgelegd.

Studenten mogen ook een stage in het buitenland doen. Het panel stelt vast dat relatief weinig studenten hiervan gebruik maken. Over het geheel genomen mist het panel duidelijke keuzes op het gebied van internationalisering binnen de Nederlandse variant. Er zijn talrijke activiteiten voor studenten en docenten, maar deze zijn niet duidelijk te realiseren aan een heldere visie en beleid op internationalisering. Het panel vindt dat voor een opleiding dat opereert naast een internationaal programma een gemiste kans.

Hoewel het tweede jaar van Stimulus dit jaar voor het eerst draait, is veel werk van de curriculumherziening reeds in gang gezet. De opleiding verwacht dat in het derde en vierde jaar minder grote wijzigingen zullen plaatsvinden. Het panel is positief over het curriculum dat er nu staat en over de wijze waarop het management, met de teamleiders, de vorderingen monitort via evaluaties en gesprekken. Het panel is van oordeel dat de opleiding de ingezette koers vooral moet vasthouden. Dit geldt voor de curriculumverandering en alles wat daarbij hoort, zoals het faciliteren van personeel en voorzieningen.

ESP-variant

Kenmerkend voor de leeromgeving van de ESP is dat deze wordt gekarakteriseerd met de termen *extended family* en *international classroom*. Het is een contactintensieve opleiding. De eisen die het kader voor bijzonder kenmerk 'Kleinschalig en intensief onderwijs' (NVAO) en de HvA voor het predicaat Honours Programme stelt, gelden als uitgangspunten voor de vormgeving van het programma. In de onderwijsvernieuwing ligt de focus op optimalisatie van het driejarig traject. Om toegelaten te worden tot het programma moet de student in het bezit zijn van een vwo-diploma of een door het Nuffic gevalideerd diploma dat daarmee overeenstemt, als ook een bewijs van English language proficiency.

Studenten ervaren de 'extended family' wat ook deel uitmaakt van het didactisch concept van ESP: men zit met elkaar in hetzelfde schuitje en trekt intensief met elkaar op. Er is veel contact tussen studenten en docenten en tussen studenten onderling, ook tussen verschillende jaarlagen. Ouderejaars studenten ondersteunen jongerejaars bijvoorbeeld bij hun studie (zie ook hoofdstuk Bijzonder kenmerk Kleinschalig en intensief onderwijs). Zo zijn er extracurriculaire activiteiten van studenten die bijdragen aan die extended family.

Het programma van de ESP kent eveneens een thematische opbouw. Schematisch ziet het programma er als volgt uit:

	Semester 1		Semester 2		Summer
Year 1	Orthopedic patient		Cardiopulmonary patient		Internship 1 (10 weeks)
Year 2	Neurological patient	Internship 2 (10 weeks)	Complex patient	Internship 3 (10 weeks)	Summer Courses
Year 3	Minor + Thesis		Internship 4 (10 weeks)	Final courses	Graduation

De inhoud is gelijk aan de NL-variant. Clinical reasoning, Evidence Practice en Professional conduct spelen -net als in de NL-variant- in onderlinge samenhang een belangrijke rol. Onderwijs en praktijk wisselen elkaar af. Praktijklessen volgen op theorielessen en internships en lesperiodes wisselen elkaar af. In tegenstelling tot de NL-variant worden thema's rondom complex care en urban vitality en onderzoek vanaf het begin aangeboden. Binnen de ESP wordt urban vitality vooral in een internationale context gezien.

Studiebegeleiding en Study Career Planning

De studiebegeleiding (in de ESP Study Career Planning) is geïntegreerd in het onderwijs. Voor vakinhoudelijke vragen kunnen studenten bij hun docenten terecht. Daarnaast wordt de professionele ontwikkeling van de student ondersteund vanuit de leerlijn Professioneel gedrag/Professionalism. Via verschillende activiteiten wordt de student begeleid bij de professionele ontwikkeling, studieprogressie en studiekeuzes (bijvoorbeeld minoren). Het panel waardeert dit als positief, maar vraagt wel aandacht voor de mogelijke onhelderheid die kan optreden bij de beoordeling vanuit de gecombineerde rol begeleider-beoordelaar.

Personeel

De opleiding heeft een deskundig docentencorps, dat is opgesplitst in drie teams, twee voor de NL-variant en één voor de ESP (zie ook het hoofdstuk over het bijzonder kenmerk). Ruim tachtig procent is mastergekwalificeerd en acht procent heeft een PhD. De faculteit telt op het moment van de visitatie 24 promovendi. De faculteit investeert ruimhartig in professionalisering van personeel. Dit doet zij naar tevredenheid van docenten, zo stelt het panel vast. Ongeveer de helft van de docenten is werkzaam in de praktijk. Daar waar dat gewenst is, zet de opleiding gastdocenten uit het werkveld in. Ook beschikt het team over de nodige didactische kwalificaties, waaronder op het gebied van toetsing, zowel de basiskwalificatie toetsing (BKE) als de senior kwalificatie toetsing (SKE) en zijn er met regelmaat scholingsbijeenkomsten over pedagogisch-didactische onderwerpen.

Het panel heeft in alle gesprekken vernomen dat docenten zeer betrokken zijn en bevlogen in hun vak en bovendien zeer benaderbaar voor hun studenten. Met de onderwijsvernieuwing en de krimp in het (docenten)corps is werkdruk wel aanwezig. Het panel stelt vast dat dit de juiste aandacht heeft van het management, dat duidelijk in relaties investeert.

Opleidingscommissie

Er is een goed functionerende en actieve opleidingscommissie, die het management gevraagd en ongevraagd van advies dient. Volgens leden van deze commissie worden hun adviezen altijd met een onderbouwing door het management opgevolgd of afgewezen.

Opleidingsspecifieke voorzieningen

Het panel is rondgeleid langs de opleidingsspecifieke faciliteiten en heeft vastgesteld dat deze toereikend zijn voor studenten om de nodige beroepsvaardigheden mee te ontwikkelen. Het panel is van mening dat de praktijkvoorzieningen wat traditioneel zijn in vergelijking met wat in de eerstelijns praktijken wordt gebruikt. Enkele studenten en vertegenwoordigers van het werkveld geven dat ook aan, maar ervaren daarin nadrukkelijk geen gemis. Het panel denkt dat de opleiding wellicht nog meer haar goed gestructureerde netwerk kan benutten voor ontwikkelingen in het vakgebied gerelateerd aan de medisch-technologische infrastructuur. Ook de veranderingen die zich voordoen in de fysiotherapie vragen om wat aandacht te schenken aan de inrichting van klasruimtes.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**.

De opleiding beschikt over een functioneel toetsstelsel dat grondige veranderingen heeft doorgemaakt en nu verder uitgewerkt wordt in de passende werkwijzen voor meer transparantie en betrouwbare toetsing en beoordeling. Dit heeft de nadrukkelijke aandacht van de opleiding, evenals het hebben van een goede balans tussen summatieve en formatieve toetsing om het leren van de student te bevorderen.

De opleiding hanteert een passende mix van toetsvormen waaronder kennistoetsen, vaardigheidstoetsen (praktijktoetsen) en ontwikkelingsgerichte toetsen. Het niveau van de toetsing voldoet en wordt goed bewaakt door examinatoren, de examen- en toetscommissie en de verschillende toetskamers. Positief is de externe betrokkenheid bij de validering binnen de toetsing. Zo beschikt de examencommissie over een extern lid en zijn er externe examinatoren (stagebegeleiders). Voor de verdere kwaliteitsslag binnen de toetsing kunnen de gehanteerde werkwijzen, die volstaan, verder geüniformeerd worden. Daarbij vindt het panel dat de signatuur van de opleiding (urban vitality en complex care) sterker mag doorklinken in de toetsing, zonder dat de betrouwbaarheid in het geding komt, het panel herkent dat de opleiding daarin naar een goede balans zoekt. Ook adviseert het panel de opleiding om nog eens kritisch te kijken naar het samenspel tussen studiebegeleider en praktijkbegeleider bij de beoordeling van de stage.

Onderbouwing

Systeem van toetsing

De opleiding heeft in lijn met de kaders van de HvA een aantal uitgangspunten voor de toetsing geformuleerd. Deze sluiten aan het nieuwe onderwijs en het waarborgen van de validiteit, betrouwbaarheid en transparantie. Met de invoering van het vernieuwde toetsing zijn grote delen van het toetsproces, van toetsconstructie tot en met evaluatie en itemrevisie, gedigitaliseerd. Procedures rondom toets- en vraagconstructie, vier-ogenprincipe, cesuurbepaling zijn hier en daar aangescherpt.

De toetspraktijk is gebaseerd op het toetsprogramma (per variant). Hierin is het toetsbeleid geoperationaliseerd en is per onderwijseenheid de (deel)toetsen en hun onderlinge weging, de toetsvormen en de tijdsperiodes (planning) opgenomen. Het toetsprogramma is opgenomen in de OER en studiegidsen en is vooraf met de opleidingscommissie en facultaire medezeggenschapsraad afgestemd. Per kennistoets is er een toetsmatrijs. Studenten zijn hiermee bekend, zo stelt het panel vast.

Toetsen kennen een vaste plek in het curriculum. In de propedeuse is er iedere drie weken één toets over behandelde kennis. In de hoofdfase is er iedere 4 weken één toets over behandelde kennis. Vaardigheden worden zo veel mogelijk in de praktijk getoetst, op school gespreid en in de

klas getoetst. Over het geheel genomen waarderen studenten het systeem van toetsing en de toetskwaliteit als positief. Procedures en beoordelingscriteria zijn wat hen betreft voldoende transparant, zo komt ook in de gesprekken naar voren.

Bestudeerde toetsen

Bestudeerde voorbeeldtoetsen sluiten voldoende aan bij de stof van het betreffende onderwijsonderdeel en zijn in de regel van het juiste niveau. Ook is de toetsing voldoende gevarieerd. Binnen de kennistoetsing zou naar het oordeel van het panel wat meer variatie kunnen bestaan. Studenten geven dit ook aan. Er is sprake van veel multiple choice-toetsing. Daarbij kan de opleiding aandacht besteden aan de inhoud van de toets en de kwaliteit van de vraagstelling. De ontwikkeling van de itembank zou problematiek hieromtrent kunnen gaan verhelpen. Positief vindt het panel dat de opleiding signalen van studenten over de toetskwaliteit serieus neemt.

Het panel ziet dat stelselmatig goede verbeteringen hebben plaatsgevonden en plaatsvinden. Naast de geïntroduceerde toetsmatrijzen, ontwikkelt ook de praktijktoetsing zich. De diversiteit van beoordelingsformulieren over de jaren getuigen hier van. De opleiding is zichtbaar zoekende naar een goede balans tussen summatieve en formatieve toetsen om enerzijds het niveau te bewaken en anderzijds de student in zijn leerproces te faciliteren. Het panel heeft vernomen dat EPA's (Entrustable Professional Activities) zijn ontwikkeld voor de beoordeling van praktijkvaardigheden (stage). Dit is op kleine schaal gebeurd met het AMC. Het panel vindt dit een positieve ontwikkeling in het versterken van de validiteit van de toetsing in de praktijk.

Voor het beoordelen van het eindniveau heeft de opleiding verschillende onderdelen in het derde en vierde jaar, zoals de seniorstage en de thesisopdracht (ESP: final assessment, Thesis en Internship). Bij de beoordeling van de stage speelt de beoordeling van de praktijkbegeleider (stage-organisatie) een belangrijke rol. Hieraan stelt de opleiding duidelijke eisen. Ook voorziet de opleiding de praktijkbegeleider van de nodige richtlijnen. In de praktijk blijkt dat het oordeel van de praktijkbegeleider door de opleiding wordt overgenomen. Het verdient aanbeveling nog eens kritisch te kijken naar het samenspel tussen studiebegeleider en praktijkbegeleider. Bij de beoordeling van de thesis vindt het vier-ogenprincipe plaats. Dit zou wat betreft het panel nog explicieter kunnen blijken in de beoordelingsformulieren.

Er worden veel beoordelingsformulieren gehanteerd, zoals bij vaardigheidsonderdelen, opdrachten en de onderdelen van het afstudeerdossier. Het panel heeft gezien dat de competenties steeds de basis voor de beoordelingsformulieren vormen.

Uit gesprekken met het management, examencommissie en docenten werd duidelijk dat de opleiding bovenop de kwaliteit van de toetsing zit en de doeltreffendheid van de wijze van beoordelen. De opleiding werkt gestaag toe naar een meer holistische beoordeling van een student met een goede onderbouwing. Het panel beveelt de opleiding aan deze mogelijkheden verder te verkennen.

Kwaliteitsborging

Het panel heeft gezien dat de opleiding naar aanleiding van de uitkomsten van een midterm audit (2015) sterk heeft ingezet op de kwaliteit van de toetsing. Het panel is van mening dat de opleiding een en ander zorgvuldig toepast.

Op faculteitsniveau opereert de wettelijk vereiste examencommissie. In de commissie zit deskundigheid over de opleiding, over de toetsing en er zit een extern lid (van de Hogeschool Utrecht). Daarnaast is er op faculteitsniveau een toetscommissie geïnstalleerd waarin een afvaardiging van elke opleiding zit die tevens opereert in de toetskamer van de opleiding. Voor alle opleidingen geldt de BKE/SKE-regeling van de HvA. Met ingang van studiejaar 2017-2018 moeten alle docenten die als examinator fungeren ten minste beschikken over een BKE. Leden van de toetscommissie en van de toetskamers zijn in het bezit van de BKE/SKE. Monitoring van de toetskwaliteit vindt standaard plaats. Een toets met minder dan 70 procent voldoende is een bespreekgeval voor de examen-/ toetscommissie.

Het panel stelt vast dat de examencommissie goed samenwerkt met de toetskamers en de opleiding en haar eigen verantwoordelijkheid heeft. Zo controleert zij (steekproefsgewijs) afstudeerdossiers en heeft op basis daarvan benadrukt dat de invulling van beoordelingsformulieren verbetering behoeft.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**.

Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding in voldoende mate heeft aangetoond dat de beoogde leerresultaten worden behaald. De opleiding controleert via meerdere producten of studenten de leerresultaten aantonen en over het gewenste niveau van een beginnende beroepsbeoefenaar fysiotherapie beschikken. Het panel heeft daarvoor vijftien afstudeerdossiers bekeken en deze alle voldoende bevonden. Stages en thesisopdrachten sluiten aan op het beroepsprofiel. Deze zijn naar het oordeel van het panel degelijk, overtuigend van voldoende bachelorniveau, maar ook traditioneel. In dat licht kan de opleiding aandacht hebben voor innovatie.

Het panel heeft ook kunnen vaststellen dat de afgestudeerden in Nederland snel een baan vinden als fysiotherapeut. Ten slotte hebben vertegenwoordigers van het werkveld bevestigd dat het niveau van de afgestudeerden voldoet aan wat de praktijk vraagt. Op grond hiervan concludeert het panel dat de opleiding voldoende, vooral gedegen kwaliteit levert. Met de verdere uitrol van het nieuwe curriculum ziet het panel ook kans om in afstudeerresultaten meer innovatieve resultaten terug te zien (urban vitality en complex care). De gerealiseerde leerresultaten van de ESP-varianten laten een vergelijkbaar beeld zien en waardeert het niveau als voldoende niveau voor een fysiotherapeut, aansluitend op het profiel waartoe de opleiding opleidt. Het volgen van de alumni verdient de aandacht.

Onderbouwing

Het panel heeft in de voorbereiding op de visitatie vijftien afstudeerdossiers bekeken, bestaande uit thesissen en enkele stageproducten van zowel de NL- en ESP-variant. Het panel heeft deze selectie gemaakt op basis van een groslijst van afgestudeerden over de afgelopen twee studiejaar. Het panel vindt dat alle dossiers gedegen producten bevatten die representatief zijn voor een afgestudeerd fysiotherapeut.

Op onderdelen is er nog wel ruimte voor aanscherping (zoals meer aandacht voor de innovatierol, de innovatieve kant van het beroep, als ook de aandacht voor urban vitality en complex care in het afstuderen. Dit zal naar de visie van het panel als gevolg van de verdere uitrol van het nieuwe curriculum meer zichtbaar raken in eindwerkstukken. Het panel heeft daar vertrouwen in.

Vertegenwoordigers van het werkveld zijn positief over de opleiding en het niveau dat afgestudeerden bereiken. Zij ervaren studenten als ondernemend. Het panel heeft vernomen dat na het afstuderen alle studenten een baan vinden. Na een jaar heeft ruim 90 procent van de afgestudeerden een baan als fysiotherapeut (93 procent). Het panel vindt dit een heel goed resultaat.

Bijzonder kenmerk Kleinschalig en intensief onderwijs

De ESP-variant van de Opleiding tot Fysiotherapeut van de HvA heeft een bijzonder kenmerk 'Kleinschalig en intensief onderwijs'. Dit is in 2014 beoordeeld door de NVAO en geldig tot 1 januari 2019 (besluit NVAO 9 september 2014). In het navolgende rapporteert het visitatiepanel over kwaliteit van het bijzonder kenmerk voor de ESP. Deze rapportage is gebaseerd op het beoordelingskader Bijzonder kenmerk Kleinschalig en intensief onderwijs (NVAO, november 2011). Het panel heeft daarbij gekeken naar de aanbevelingen van de NVAO destijds. Dit is conform het besluit van de NVAO (9 september 2014).

Het bijzonder kenmerk is toegekend aan de ESP-variant van de Opleiding tot Fysiotherapeut. De kwaliteit van deze variant is in voorgaande hoofdstukken (standaarden 1 tot en met 4) verantwoord. Bevindingen van het panel over de ESP-variant zijn daarom ook van toepassing bij de verantwoording van het panel over de kwaliteit van het bijzonder kenmerk.

A. Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties zijn niet alleen gericht op het bereiken van een hoog niveau in de wetenschappelijke discipline en/of de beroepspraktijk, maar ook op verbreding: het opleiden van sociaalvaardige en initiatiefrijke academici en/of beroepsbeoefenaren met een brede belangstelling voor maatschappelijke ontwikkelingen en problemen in een multi- en/of interdisciplinaire context.

Het panel beoordeelt de beoogde eindkwalificaties van ESP voor het bijzonder kenmerk als voldoende. ESP heeft in haar aanvraagdossier voor de NVAO destijds in 2014 de beoogde leerresultaten uiteengezet. Deze variant leidt studenten in drie jaar op tot fysiotherapeut. Deze eindkwalificaties zijn nog steeds van toepassing. De opleiding hanteert daarbij een brede focus waarbij maatschappelijke activiteiten, zelfstandig ondernemerschap en de internationale context een rol spelen.

B. Relatie tussen doelstellingen en inhoud programma

De inhoud van het programma zorgt in een onlosmakelijke samenhang met relevante extracurriculaire activiteiten voor het niveau en de verbreding zoals geformuleerd in de beoogde eindkwalificaties.

Het panel stelt vast dat er in ESP sprake is van een gevarieerd aanbod van relevante extracurriculaire activiteiten, zoals een Community Week met maatschappelijke activiteiten of een Snow Week ter ondersteuning van onderlinge betrokkenheid. Deze activiteiten hangen samen met de gewenste ontwikkeling van de eindkwalificaties in de breedte. Zie voor de onderbouwing van de relatie tussen doelstellingen en inhoud programma ook de rapportage bij standaard 2. Het panel stelt daarbij vast dat de opleiding de hiermee samenhangende aanbevelingen van de NVAO uit 2014 goed heeft opgepakt (zie verderop). Voorts geven studenten aan dat zij zeer tevreden zijn over de extracurriculaire activiteiten. Op grond van voorgaande komt het panel tot een oordeel voldoende bij dit criterium.

C. Vormgeving en didactisch concept

Het opleidingsconcept is gericht op de vorming van een 'academic' en/of 'professional community'. Kernbegrippen zijn kleinschalig en intensief georganiseerd onderwijs, leidend tot een hoog aantal contacturen, een nauwe betrokkenheid tussen studenten en docenten en tussen studenten onderling en gemeenschappelijke relevante extra-curriculaire activiteiten.

ESP biedt kleinschalig en intensief onderwijs. De begrippen international classroom en extended family typeren de ESP en dragen overtuigend bij aan de vorming van een 'professional community'.

- *International Classroom.* De klas kent een omvang van circa 25 studenten. Binnen een cohort (circa 60 studenten) zijn ruim twintig verschillende nationaliteiten. Daarvan is zo'n tien procent Nederlands. Studenten komen van over de hele wereld en vertegenwoordigen een diversiteit aan culturele achtergronden. De international classroom draagt direct bij aan de ontwikkeling van internationale en interculturele vermogens. De international classroom krijgt mede vorm via de diverse internationale achtergronden van docenten, zo stelt het panel vast.
- *Extended family.* De studenten met de verschillende achtergronden en in een intensief programma werken intensief met elkaar samen en trekken ook buiten de studie met elkaar op. Dit gebeurt in extracurriculaire activiteiten en ook daaromheen (als daar tijd voor is) als het gaat om het aarden en leven in Amsterdam. De leeromgeving wordt daardoor als een familiale ervaren. Dit straalt de ESP ook uit voor het panel. Deze benadering en beleving dragen direct bij aan de gewenste professional community.

Het programma laat duidelijk zien dat er sprake is van kleinschalig en intensief georganiseerd onderwijs. Studenten en docenten maken dat ook duidelijk in de gevoerde gesprekken. Voorts zijn de studenten tevreden over de vormgeving van het onderwijs en waarderen zij het intensief contact dat studenten onderling hebben en dat zij met docenten hebben als positief en nadrukkelijk pluspunt van dit programma.

Op grond van voorgaande beoordeelt het panel dit criterium als voldoende.

D. Instroom

De opleiding hanteert een adequate selectieprocedure gericht op de instroom van gemotiveerde en academisch en/of professioneel getalenteerde studenten.

Het panel beoordeelt de selectieprocedure als voldoende. Hierin staat het hebben van een juist startniveau (gelijk aan een vwo-diploma), een passend beheersingsniveau van de Engelse taal en de motivatie van de student centraal. De opleiding heeft veel energie gestoken in de instroomprocedure, ook omdat de uitval na instroom vaak hoog bleek. Het panel raadde de opleiding derhalve aan de instroomactiviteiten, de energie die daarin wordt gestoken, aan te passen voor minder drop-outs na de start. Het panel heeft begrepen dat herziene instroomactiviteiten reeds hebben geleid tot betere rendementen bij de start van de opleiding.

E. Kwaliteit personeel

De docenten zijn van een goede inhoudelijke kwaliteit en voelen zich betrokken bij het bijzondere karakter van de opleiding

Het panel waardeert de kwaliteit van het personeel als voldoende. Zie hiervoor ook de argumentatie bij standaard 2. Voorts stelt het panel vast op basis van gevoerde gesprekken, dat de docenten zich betrokken voelen bij het bijzondere karakter van de opleiding dat, naast intensief en kleinschalig, ook een duidelijk internationale dimensie kent.

De ESP wordt verzorgd door een internationaal en intercultureel bekwaam docentencorps. Van de dertien docenten hebben er vier een buitenlandse afkomst (Griekenland, Italië, Duitsland en India). Aanvullend wordt onderwijs verzorgd door een viertal buitenlandse freelancers. Van de dertien docenten heeft zo'n zeventig procent concrete buitenlandervaring via werk en/of opleiding. Alle docenten begeleiden studenten in het buitenland en nemen deel aan internationale symposia. Via dergelijke activiteiten -en het intensieve studentcontact- onderhouden docenten hun internationale interculturele profiel. Docenten beschikken allemaal over *provincient* niveau in Engels.

Het internationale en intercultureel bekwaame docentencorps blijft aandacht verdienen om ESP haar wervende kracht en internationale status te blijven laten behouden. Het panel adviseert de opleiding ook expliciete aandacht te blijven geven aan de diversiteit in het docententeam. Op basis van de aangetroffen kwaliteit van de docenten en hun betrokkenheid beoordeelt het panel dit criterium als voldoende.

F. Kwantiteit personeel

Er is voldoende personeel om kleinschalig en intensief onderwijs te kunnen verzorgen en individueel contact tussen docenten en studenten vorm te kunnen geven.

Het panel is van oordeel dat ESP voldoende personeel inzet om kleinschalig en intensief onderwijs te kunnen verzorgen. Daarbij merkt het panel op dat ze door bezuinigingen een iets minder gunstig, maar nog steeds voldoende, ruim jasje zit. Studenten geven in het gesprek met het panel aan dat docenten goed bereikbaar en benaderbaar zijn. Alles overziend beoordeelt het panel dit criterium als voldoende.

G. Materiële voorzieningen

De opleiding beschikt over een eigen infrastructuur met voorzieningen voor kleinschalig en intensief onderwijs en gemeenschappelijke extra-curriculaire activiteiten.

De opleiding wordt verzorgd in een omgeving die het kleinschalig en intensief onderwijs ondersteunt. Er zijn bovendien extra voorzieningen voor de ESP studenten zoals het International corner in het gebouw en een eigen *gym* (sport- en oefenruimte). Voorts heeft de opleiding geïnvesteerd in de voorzieningen zoals de NVAO ook had aanbevolen in 2014. Het panel heeft met de studenten van ESP gesproken over de voorzieningen. Het panel stelt vast dat de studenten van de ESP-variant tevreden zijn over het voorzieningenniveau. Zij waarderen de mate waarin voorzieningen bijdragen aan het contact met docenten en tussen studenten onderling als zeer goed. Studenten beschouwen 'the gym' als een prettige ontmoetingsplek. Op grond van voorgaande beoordeelt het panel dit criterium als voldoende.

H. Gerealiseerd niveau

De inhoud en het niveau van de eindwerkstukken zijn in lijn met het niveau en de verbreding zoals geformuleerd in de beoogde eindkwalificaties. Afgestudeerden worden toegelaten tot prestigieuze vervolgoopleidingen en/of functies. De rendementen zijn substantieel hoger dan bij relevante andere opleidingen.

Het panel stelt vast dat de opleiding een intensieve rijke leeromgeving biedt die bevordert dat studenten in drie jaar de beoogde leerresultaten kunnen halen. De leeromgeving wordt gekenmerkt door vaste contacturen, goede toegankelijkheid van docenten voor studenten en wederzijds, passende digitale voorzieningen die het leerproces ondersteunen, samenwerking tussen studenten van verschillende internationale achtergrond en begeleiding van jongerejaars door ouderejaars. Afgestudeerden worden veelal fysiotherapeut en/of studeren door aan een masteropleiding. Bijna de helft van de alumni start zijn eigen onderneming/praktijk en doet dat in een internationale context. Op grond hiervan stelt het panel vast dat de opleiding er in slaagt studenten breed op te leiden. Het intensieve programma draagt hier overtuigend aan bij, evenals de internationale context die heel verrijkend is voor studenten. Een en ander leidt tot een zichtbaar hoog rendement. Derhalve beoordeelt het panel dit criterium als voldoende.

Aanbevelingen NVAO

De NVAO heeft in 2014 bij de toekenning van het bijzonder kenmerk een aantal aanbevelingen meegegeven aan de opleiding. Het panel heeft waargenomen dat de opleiding deze aanbevelingen adequaat heeft opgepakt. In navolgende rapporteert het panel per aanbeveling (hieronder cursief opgenomen) over specifieke bevindingen. Dit is conform het verzoek van de NVAO (besluit september 2014).

Aanbeveling NVAO (2014): "De opleiding kan de visie op de maatschappelijke verbreding scherper formuleren, opdat de betreffende activiteiten een duidelijker plaats in de opleiding innemen."

Het panel blijft aandacht vragen voor de concretisering van de maatschappelijke verbreding. Dat zou de opleiding nog meer helpen de vele activiteiten een helder kader te geven. Wel laat de uitwerking van het programma duidelijk zien dat ESP-studenten maatschappelijk betrokken zijn. Studenten doen een aantal activiteiten voor *elective credits*. Dit zijn verschillende concrete maatschappelijke activiteiten, zoals het leren van Nederlands of het uitvoeren van vrijwilligerswerk. Tijdens de propedeutische fase doen alle studenten in de zogenaamde Community Week vrijwilligerswerk in de zorg. Het onderdeel Ethics draagt bij aan maatschappelijk oriëntatie en Entrepreneurship en is gericht op het cultiveren van initiatief en is gericht op een sterkere bewustwording hiervan. Ten slotte werken studenten tijdens het afstuderen aan een opdracht die een bepaalde maatschappelijke relevantie kent.

Kortom, de opleiding besteedt zichtbaar aandacht aan maatschappelijke ontwikkelingen en problemen in een multidisciplinaire context (in Nederland en wereldwijd). Dit kent een gewenste brede focus. Via het vaardighedenonderwijs komt het functioneren in een multi- en interdisciplinaire context aan de orde. Naar het oordeel van het panel is dit voldoende. Het panel vraagt alleen aandacht voor de inkadering vanuit een visie.

Aanbeveling NVAO (2014): "De opleiding kan meer aandacht besteden aan het aspect van de interculturele verschillen en de gevolgen daarvan in de fysiotherapeutische praktijk."

De internationale diversiteit in de studiebevolking draagt in zichzelf al bij aan interculturele sensitiviteit in relatie tot de beroepsuitoefening. Studenten worden dagelijks geconfronteerd met elkaars achtergronden en culturen die verschillen en leren daarvan. Daarnaast voldoet de inhoud van het ESP-curriculum aan internationale eisen waarmee erkenning van andere landen over het ESP-diploma gemoeid is.

ESP-studenten volgen vier internships. Daarvan mag er hooguit één in Nederland plaatsvinden. Via de internships komen studenten in aanraking met interculturele verschillen in de beroepsuitoefening. Hiermee komen zij ook in aanraking in het onderdeel Multi Professional Healthcare dat als een lint door de opleiding loopt. Ten slotte wordt in de Study Career Planning en Professionalism aandacht besteed aan persoonlijke professionele vorming van studenten.

Het panel vindt de aandacht voor de interculturele verschillen en de gevolgen daarvan in de fysiotherapeutische praktijk binnen de ESP ruim voldoende.

Aanbeveling NVAO (2014): "De opleiding kan overwegen om het aantal uit Nederland afkomstige studenten te vergroten."

Zo'n tien procent van de studentpopulatie is van Nederlandse afkomst. Dit waardeert de opleiding als een mooi aantal en passend bij een gewenste diversiteit in de studentpopulatie (wat betreft culturele achtergrond) en daarmee de waardevolle dynamiek van de internationale classroom. Het panel onderschrijft dit. De waardevolle dynamiek van de internationale classroom wordt daardoor versterkt.

Aanbeveling NVAO (2014): "De opleiding kan het internationale en interculturele profiel van het docentencorps versterken."

Het panel waardeert het internationale en interculturele profiel als overtuigend voldoende. Zie verder argumentatie van het panel bij criterium F.

Aanbeveling NVAO (2014): "De opleiding kan het voorzieningenniveau versterken om op die wijze de community-vorming onder de studenten te ondersteunen."

De opleiding voert diverse activiteiten uit om de community-vorming te realiseren:

- per 2017 volgen internationale studenten een introducerende online summer course die hen voorbereidt op de manier waarop gewerkt wordt binnen ESP (kennismaking met onderwijscultuur en verblijfsomgeving);
- de opleiding gebruikt een breed scala aan online voorzieningen die community-vorming faciliteren: een digitale leeromgeving, sociale media voor nieuws, communicatie en blogs;
- ESP docenten hebben hun werkplek in één gezamenlijke ruimte, overleggen gemakkelijk met elkaar en zijn daar gemakkelijk bereikbaar voor studenten;
- ESP beschikt over een *gym* en andere oefenmogelijkheden om samen sporten, studeren en oefenen te faciliteren. Er is gewerkt aan een *international corner* in het gebouw, waarvan het gebruik in de komende tijd verder vorm gaat krijgen;

- Studenten hebben een studentenvereniging ESP opgericht via welke zij zelf initiatieven nemen. Deze vereniging draagt bij aan community-vorming en heeft mede invloed op het gebruik van de international corner;
- ESP verzorgt jaarlijks extracurriculaire activiteiten (waarin ook docenten participeren) die de onderlinge banden versterken: Meet & Greet, een gezamenlijke reis, klassenuitjes, activiteiten voor studenten met elkaar, crossovers tussen studenten van verschillende jaren;
- ESP streeft naar huisvesting voor haar studenten in elkaars nabijheid. Dit is deels gerealiseerd in Diemen (echter steeds voor 1 jaar) en voor 10 studenten in 'Student Experience' voor de volledige duur van hun studie.

Het panel beoordeelt het voorzieningenniveau als voldoende en is van inzicht dat dit bijdraagt aan de gewenste community-vorming. Zie ook argumentatie bij criterium G.

Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel NL-variant	Oordeel ESP
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Goed	Goed
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoende	Voldoende
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoende	Voldoende
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoende	Voldoende

De opleiding tot Fysiotherapie van de HvA heeft de afgelopen jaren grote stappen gemaakt. Het panel trof een opleiding aan met een eigen karakter, een bevlogen docententeam, enthousiaste studenten en een programma met onderscheidende elementen. De opleiding is deels nog in transitie. Daarbij ligt de focus nu op het verder uitrollen van het nieuwe onderwijsprogramma Stimulus, het bestendigen van de kwaliteit en het versterken van onderdelen. Vanuit de leiding wordt op een constructieve wijze, met betrokkenheid van docenten, studenten en het werkveld de kwaliteit geëvalueerd en verder verbeterd. Het panel constateert dat de inspanning voor de vernieuwde opleidingen een grote werkdruk met zich meebrengt en dat hier aandacht voor is.

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande hbo-bachelor Opleiding tot Fysiotherapeut, de NL- en ESP-variant, van de HvA als **voldoende**.

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van het Bijzonder kenmerk 'Kleinschalig en intensief onderwijs', dat gekoppeld is aan de ESP-variant, eveneens als **voldoende**.

Aanbevelingen

Het panel geeft de opleiding de volgende aanbevelingen mee:

Algemeen

- De opleiding heeft goed in het vizier waar zij staat, wat goed gaat en wat beter kan. Het panel geeft de opleiding daarom in de eerste plaats mee om door te gaan op de ingezette koers en de resultaten concreet te blijven monitoren.
- Zoals de opleiding zelf ook aangeeft dient de wisselwerking tussen de NL-variant en ESP meer aandacht te krijgen. Dit gebeurt in kleine stapjes. Het panel vindt dat de NL-variant een duidelijk beleid voor internationalisering kan formuleren en daarbij, slimmer, gebruik kan maken van hetgeen ESP te bieden heeft.
- De opleiding kan nog grote stappen zetten t.a.v. het verbeteren van de studentbinding in de NL-variant.
- Het panel adviseert de opleiding om voor verbetering van studentempowerment, studenten meer verantwoordelijkheid te geven. Blijf daarvoor goed focussen op het vraaggerichte karakter dat centraal staat in de opleiding.

Standaard 2

- De opleiding telt veel promovendi. De professionaliseringsmogelijkheden waardeert het panel als zeer positief. Het toekomstperspectief van de opleiding en promovendi als gevolg van deze keuze is nog onduidelijk/onvoldoende helder en de mate waarin studenten hiervan profiteren kan volgens het panel meer aandacht krijgen (valorisatie).
- De omgeving van de stad Amsterdam biedt tal van mogelijkheden om de focuspunten vorm te geven. Deze worden bijvoorbeeld via samenwerking met het AMC en de VU (beide in het kader complex care) benut. Ook op het gebied urban vitality heeft het panel mooie voorbeelden gezien (vooral in het nieuw programma). Volgens het panel zou de opleiding de focuspunten voor fysiotherapie, met het oog op de beroepsontwikkeling, nog scherper kunnen definiëren in haar profilering.

Standaard 3

- Het panel stelt vast dat de opleiding grondige verandering voor borging van validiteit, betrouwbaarheid en transparantie in de toetsing heeft doorgevoerd. Het panel raadt de opleiding vooral aan om de ingezette koers vast te houden.
- Het verdient aanbeveling nog eens kritisch te kijken naar het samenspel tussen studiebegeleider en praktijkbegeleider.

Standaard 4

- De opleiding zou vanwege het belang van de interactie 'opleiding-arbeidsmarkt' haar alumninetwerk kunnen versterken.

Bijlagen

Bijlage 1 Bezoekprogramma

9 oktober 2017, Amsterdam, Nicolaas Tulp Huis, B2.04

Tijdstip	Thema	Deelnemers (functie)
12:00	Ontvangst panel	<i>Dr. Stephan Ramaekers</i> (opleidingsmanager) <i>Rosanne Scholte, MA</i> (hoofd Opleiding) <i>Dr. Vasiliki Folia</i> (hoofd Onderzoek) <i>Prof. dr. Wilma Scholte op Reimer</i> (decaan Faculteit Gezondheid)
12:30	Opleidingspresentatie	<i>Dr. Stephan Ramaekers</i> (opleidingsmanager) <i>Rosanne Scholte, MA</i> (hoofd Opleiding) <i>Dr. Vasiliki Folia</i> (hoofd Onderzoek)
13:00	Rondleiding opleidings-specifieke faciliteiten	<i>Donne Lek, MD MSc</i> (coördinator Polifysiek, docent) <i>JanJaap Voigt, MSc</i> (docent ESP)
13:45	Materiaalbestudering en eigen voorbereiding panel	
15:15	Gesprek vertegenwoordigers werkveld	<i>Dr. Marike van der Schaaf</i> (bijzonder Lector, lid Onderwijsadviescommissie) <i>Drs. Erik Obbens</i> (lid Onderwijsadviescommissie) <i>Niels Groeneweg, MSc</i> (lid Onderwijsadviescommissie) <i>Martin Huysmans, BSc</i> (lid Onderwijsadviescommissie) <i>Dennis Gommers, MSc</i> (fysiotherapeut, stagebegeleider NL) <i>David Sherman, BSc</i> (fysiotherapeut, stagebegeleider ESP)
16:00	Gesprek vertegenwoordigers onderzoek	<i>Janneke de Vries, MSc</i> (docent, promovenda) <i>Mel Major-Helsloot, MSc</i> (docent, promovenda) <i>Hedwig van der Meer, MSc</i> (docent, promovenda) <i>Robin Kwakman, MSc</i> (docent, promovendus) <i>Dr. Vasiliki Folia</i> (hoofd onderzoek, senior onderzoeker) <i>Prof. dr. Raoul Engelbert</i> (hoogleraar, Primus inter parus kenniscentrum ACHIEVE)
16:45	Nabespreking panel	
17:30	Afronding dag 1	

10 oktober, Amsterdam, Nicolaas Tulp Huis, B2.04

Tijdstip	Thema	Deelnemers
09:00	Paneloverleg/voorbereiding	
09:30	Gesprek docenten en examinatoren 4-jarige NL-variant	<i>Michel Terbraak, MSc</i> (docent, promovendus) <i>Jaap van den Berg, MSc</i> (docent) <i>Angelique Heinen, MSc</i> (docent) <i>Gijs de Waal, MSc</i> (docent; teamcoördinator) <i>Albertina Poelgeest, MSc</i> (docent) <i>Dr. Roos van Swigchem</i> (docent, senior onderzoeker)
10:15	Gesprek studenten en alumni 4-jarige NL-variant	<i>Andre Schuur</i> (student 2 ^e jaar, lid opleidingscommissie) <i>Simon van Vliet</i> (student 4 ^e jaar) <i>Marc Gerritsen</i> (student 2 ^e jaar) <i>Ivanka Jonker</i> (student 1 ^e Jaar) <i>Sophie Noortman, BSc</i> (alumna) <i>Robert Arkesteijn, BSc</i> (alumnus)
11:00	pauze	

11:15	Gesprek studenten en alumni 3-jarige internationale variant	<i>Jenny Kirr</i> (student) <i>Pradeep Mathews</i> (student) <i>Linnea Osterberg</i> (student) <i>William Jenkins</i> (student) <i>Marie Alberty</i> (student) <i>Rik Couturier, BSc</i> (alumnus) <i>Shachaf Alexander, BSc</i> (alumnus)
12:00	Overleg + lunch panel	
13:00	Gesprek docenten en examinatoren 3-jarige internationale variant	<i>Miriam Wijbenga, MSc</i> (docent, promovenda) <i>Maarten van Egmond, MSc</i> (docent, promovendus) <i>Jesse Aarden, MSc</i> (docent, promovendus) <i>Shibu Thomas, MSc</i> (docent) <i>Drs. José Hermans</i> (docent) <i>Francesca Bosello, BSc</i> (docent)
13:45	Gesprek borging (beide varianten)	<i>Yvonne Wijdeven, MSc</i> (voorzitter examencommissie) <i>Drs. Anja Buijs</i> (extern lid examencommissie) <i>Henny vd Koekelt, MSc</i> (lid examencommissie opleiding fysiotherapie) <i>Sarah Scherer, MSc</i> (lid toetskamer NL, coördinator afstudeerprogramma, docent) <i>Drs. Bob vd Berg</i> (lid toetskamer ESP, docent) <i>Hylke Brouwer, MSc</i> (semestercoördinator, docent) <i>Hannah Timmermans</i> (lid opleidingscommissie, student)
14:30	Pauze	
14:45	Gesprek opleidingsmanagement (beide varianten)	<i>Dr. Stephan Ramaekers</i> (opleidingsmanager) <i>Rosanne Scholte, MA</i> (hoofd Opleiding) <i>Dr. Vasiliki Folia</i> (hoofd Onderzoek) <i>Bas Moed, MSc</i> (programmacoördinator ESP) <i>Benno van Tol, MSc</i> (teamcoördinator NL) <i>Marleen Koolen, MSc</i> (teamcoördinator ESP) <i>Prof. dr. Wilma Scholte op Reimer</i> (decaan Faculteit Gezondheid)
15:30	Gesprek Bijzonder kenmerk 'Kleinschalig en intensief onderwijs' [Vorm à la rondetafel sessie a.h.v. stellingen met discussie]	<i>Bas Moed, MSc</i> (programmacoördinator ESP) <i>Dr. Vasiliki Folia</i> (docent, hoofd Onderzoek) <i>Bastian Stocker, MSc</i> (docent ESP) <i>Niels Verwer</i> (student ESP) <i>Adriana Menting de Alba</i> (student ESP) <i>Piero Tombeur</i> (student ESP) <i>Dr. Stephan Ramaekers</i> (opleidingsmanager)
16:30	Beoordelingsoverleg panel	
17:15	Laatste gesprek opleidingsmanagement en terugkoppeling bevindingen	<i>Dr. Stephan Ramaekers</i> (opleidingsmanager) <i>Rosanne Scholte, MA</i> (hoofd Opleiding) <i>Dr. Vasiliki Folia</i> (hoofd Onderzoek) <i>Prof. dr. Wilma Scholte op Reimer</i> (decaan Faculteit Gezondheid)
		Docententeams NL en ESP

Bijlage 2 Bestudeerde documenten

Document	Locatie	Opmerkingen
Programma visitatie 9 – 10 okt	Documenten > Upload documenten opleidingen > programma visitatie 9-10 okt NQA	
Kaart locatie Nicolaes Tulphuis HVA – faculteit GZ	Documenten > Upload documenten opleidingen > plattegrond – HVA – Nicolaes Tulphuis	
Overzicht documenten accreditatie	Documenten > Upload documenten opleidingen > Overzicht documenten accreditatie opleiding fysiotherapie 2017	
ESP statements for discussion about the distinctive features	Documenten > Upload documenten opleidingen > ESP discussion distinctive feature visitation Oct 10	
ZE + aanvullende documentatie		
Zelfevaluatie rapport	Documenten > Upload documenten opleidingen > Kritische reflectie > Zelfevaluatie_Fysiotherapie_2017+front	
ESP Opleidingplan 2016 - 2017	Documenten > Upload documenten opleidingen > Bijlagen KR > ESP curriculum plan 2016 -2017	
ESP Toetsplan 2016 -2017	Documenten > Upload documenten opleidingen > Bijlagen KR > ESP Examination plan 2016 -2017	
ESP Onderwijs- en examenregeling 2016 -2017	Documenten > Upload documenten opleidingen > Bijlagen KR > ESP OER 2016-2017	
ESP Personeelsplan 2014-2020	Documenten > Upload documenten opleidingen > Bijlagen KR > ESP Team plan 2014-2020	
NL Stimulus Opleidingsplan 2017	Documenten > Upload documenten opleidingen > Bijlagen KR > NL Opleidingsplan_BSc FT 4.2	
NL Toetsplan 2017-2018	Documenten > Upload documenten opleidingen > Bijlagen KR > NL Toetsplan_Fysio 2017-2018	
NL Onderwijs- en examenregeling 2017 -2018	Documenten > Upload documenten opleidingen > Bijlagen KR > NL OER bachelor fysiotherapie 2017-2018	
NL Personeelsplan 2017	Documenten > Upload documenten opleidingen > Bijlagen KR > NL strategisch personeelsplan opleiding fysiotherapie 2017-2018	
Gediplomeerden 2015-2017 ESP (Groslijst)	Documenten > Upload documenten opleidingen > Bijlagen KR > Groslijst Fysio ESP gediplomeerden 2015 + 2016 Final	
Gediplomeerden 2015-2017 NL (Groslijst)	Documenten > Upload documenten opleidingen > Bijlagen KR > Groslijst Fysio NL gediplomeerden 2015 + 2016 Final	
NL en ESP Personeelsformatie 2017 (Groslijst)	Documenten > Upload documenten opleidingen > Bijlagen KR > NL ESP Personeel opleiding fysiotherapie 170801	
Adviesrapport innovatie NL curriculum 2014	Documenten > Upload documenten opleidingen > Bijlagen KR > NL Adviesrapport 2014 project opleiding NL	
NVAO besluit bijzonder kenmerk ESP 2015	Documenten > Upload documenten opleidingen > Bijlagen KR > NVAO besluit kleinschalig	
NL Kwaliteitszorg Stimulus curriculum 2016	Documenten > Upload documenten opleidingen > NL kwaliteitszorg_ onderwijsprogramma Stimulus 2016	
Eindwerken		
NL studiehandleiding beroepsopdracht 2015 -2016	Documenten > Upload documenten opleidingen > Eindwerken > NL studiehandleiding beroepsopdracht 2015 - 2016	
NL Studiehandleiding Bachelor thesis 2016 -2017	Documenten > Upload documenten opleidingen > Eindwerken > NL Studiehandleiding Bachelor thesis 2016 - 2017	
ESP studiehandleiding thesis 2015 - 2016	Documenten > Upload documenten opleidingen > Eindwerken >	Handleiding heeft betrekking op 'Class 2016-2017', benoemd naar het jaar van afstuderen
ESP studiehandleiding thesis	Documenten > Upload documenten opleidingen >	Handleiding heeft

2015 - 2016	Eindwerken >	betrekking op 'Class 2017-2018', benoemd naar het jaar van afstuderen
ESP 2015 – 2016: Nagtzaam	Documenten > Upload documenten opleidingen > Eindwerken > ESP 2015–2016 - Nagtzaam	
ESP 2016 – 2017: Alexander	Documenten > Upload documenten opleidingen > Eindwerken > ESP 2016–2017 - Alexander	
ESP 2016 – 2017: Couturier	Documenten > Upload documenten opleidingen > Eindwerken > ESP 2016–2017 - Couturier	Keuze opleiding
ESP 2016 – 2017: Hayn	Documenten > Upload documenten opleidingen > Eindwerken > ESP 2016–2017 - Hayn	Keuze opleiding
ESP 2016 – 2017: Iulisca	Documenten > Upload documenten opleidingen > Eindwerken > ESP 2016–2017 - Iulisca	
ESP 2016 – 2017: Iulisca (stage)	Documenten > Upload documenten opleidingen > Eindwerken > ESP 2016–2017 - Iulisca > Eindstage	ESP: Stageverslagen, eindassessment en beoordelingen zitten rechtstreeks in online systeem. Inzage bij visitatie
ESP 2016 – 2017: Perotti	Documenten > Upload documenten opleidingen > Eindwerken > ESP 2016–2017 - Perotti	
ESP 2016 – 2017: Perotti (stage)	Documenten > Upload documenten opleidingen > Eindwerken > ESP 2016–2017 - Perotti > Eindstage	ESP: Stageverslagen, eindassessment en beoordelingen zitten rechtstreeks in online systeem. Inzage bij visitatie
NL 2015 – 2016: Mosch	Documenten > Upload documenten opleidingen > Eindwerken > NL 2015–2016 - Mosch	
NL 2015 – 2016: Mosch (stage)	Documenten > Upload documenten opleidingen > Eindwerken > NL 2015–2016 - Mosch > Eindstage	Een deel van de feedback bij de beoordeling door de stagedocent zit rechtstreeks in OnStage (kan eventueel via screendump zichtbaar gemaakt worden)
NL 2015 – 2016: van Bree	Documenten > Upload documenten opleidingen > Eindwerken > NL 2015–2016 - van Bree	Keuze opleiding
NL 2015 – 2016: van Heiningen	Documenten > Upload documenten opleidingen > Eindwerken > NL 2015–2016 - van Heiningen > Eindstage	
NL 2016 – 2017: Berenos	Documenten > Upload documenten opleidingen > Eindwerken > NL 2016–2017 - Berenos	Keuze opleiding
NL 2016 – 2017: Roos	Documenten > Upload documenten opleidingen > Eindwerken > NL 2016–2017 - Roos	
NL 2016 – 2017: Roos (stage)	Documenten > Upload documenten opleidingen > Eindwerken > NL 2016–2017 - Roos > Eindstage Roos	
NL 2016 – 2017: De Langen (stage)	Documenten > Upload documenten opleidingen > Eindwerken > NL 2016–2017 - Roos > Eindstage de Langen	
NL 2016 – 2017: Vaars	Documenten > Upload documenten opleidingen > Eindwerken > NL 2016–2017 - Vaars	
NL 2016 – 2017: van Vught	Documenten > Upload documenten opleidingen > Eindwerken > NL 2016–2017 - van Vught	
NL 2016 – 2017: van Vught (stage)	Documenten > Upload documenten opleidingen > Eindwerken > NL 2016–2017 - van Vught	Het jaar van afstuderen van Van Vught was een jaar later dan zijn eindstage, m.a.w. hij is beoordeeld volgens de

		regeling voor 2015-2016. Een deel van de feedback bij de beoordeling door de stagedocent zit rechtstreeks in OnStage (online toegang)
NL 2016 – 2017: Vos	Documenten > Upload documenten opleidingen > Eindwerken > NL 2016–2017 - Vos	
NL 2016 – 2017: Wassink	Documenten > Upload documenten opleidingen > Eindwerken > NL 2016–2017 - Wassink > Eindstage	
Additionele documentatie ter inzage		
Tabel afstudeeronderdelen - leerresultaten	Documenten > Upload documenten opleidingen > Eindwerken > Tabel overzicht samenhang afstudeeronderdelen en leerresultaten	Verzoek panel. Tevens ter inzage
NL Stagehandleidingen	<ul style="list-style-type: none"> - NL Stagehandleiding 2015 – 2016 (incl. Beoordelingsmaterialen) - NL Stagehandleiding 2016 – 2017 (incl. Beoordelingsmaterialen) 	
ESP Stagehandleidingen	<ul style="list-style-type: none"> - ESP Stagehandleiding 2015 – 2016 (incl. Beoordelingsmaterialen) - ESP Stagehandleiding 2016 – 2017 (incl. Beoordelingsmaterialen) 	
Jaarverslagen (Examencommissie e.v.)	<ul style="list-style-type: none"> - Jaarverslag 2015 – 2016 examencommissie - Jaarverslag 2015 – 2016 toetscommissie - Jaarverslag 2016 toetskamer fysiotherapie 	
Borgingsagenda's (Examencommissie, toetskamer)	<ul style="list-style-type: none"> - Kwaliteitskalender Examencommissie FG 2017-2018 - Jaarplan 2017 – 2018 toetskamer fysiotherapie 	
NL selectie studieboeken	Ter inzage	
ESP selectie studieboeken	Ter inzage	
NL selectie toetsdossiers (vragen / opgaves, modelantwoorden / beoordelingslijst, (statistische) analyses, cesuurbepaling en resultaten, evaluatie toetskamer)	<ul style="list-style-type: none"> - kennistoets minor Kinderen, - toets psychosomatiek, - theorieoets FLP-5, - theorieoets FLP-6, - kennistoets 2.1 (semester 2) - weekopdrachten module 1.1 	
Toetsmatrijzen	<ul style="list-style-type: none"> - semester 1 Gezondheid - semester 2 Musculoskeletaal - semester 3 Neurologie 	
ESP selectie toetsdossiers (opgaves, antwoordsleutels c.q beoordelingscriteria, analyses, cesuur, evaluatie)	<ul style="list-style-type: none"> - applied anatomy (praktijktoets) - Physiology (theorieoets) van 2015-2016 en 2016-2017 - Product (artikel) bij EBP 4 van 2016-2017 - Portfolio toets SCP1 2016-2017 (in te zien via iPad toegang leeromgeving) - Verslag 3^e stage 2016-2017 (via leeromgeving) 	
NL 'compensatie' opdrachten jaar 1	<ul style="list-style-type: none"> - Complete set: opdracht, richtlijnen, beoordelingscriteria opdracht 2 uit semester 1 - Complete set: opdrachten + rubrics semester 2 	Verzoek panel.
ESP aanpak studentevaluaties	<ul style="list-style-type: none"> - Samenvattingen focusgroep gesprekken studenten ESP 2017 - Notitie 'ESP improvements for 2017-2018' 	Verzoek panel.
Innovatieve producten bij theses	<ul style="list-style-type: none"> - Innovative tutorials (addition on final report clinical internship student ESP) - Voorbeeld: entrepreneurship (Pulmeo) - Website (https://www.physiotutors.com/about-physiotutors/) als innovatief product en basis voor bachelor werkstuk - Example PAP (=thesis) client feedback (Musch et al.) 	Verzoek panel.
Notitie 'Reactie op panelvragen		Verzoek panel

aan ESP, voorafgaand aan bezoek'		
Notitie 'positie van lectoren en ACHIEVE kenniscentrum in relatie tot de opleiding'		Verzoek panel
Online bronnen ESP (in te zien via laptop en tablets)	<ul style="list-style-type: none"> - Examples of digital learning environment - Summer course displayed on laptop - Intranet (Google Drive) structure on laptop to show course materials - Online discussion board - espamsterdam.com blog and social media - #espamsterdam to display online community and binding into extended family - List of notable alumni via our blog stories and LinkedIn community 	